

RECHT VAN DUIVENVLUCHT

Van oudsher is een heerlijkheid een streek waarbinnen een aangestelde heer gezag uitoefent over de bewoners. De heer mag allerlei rechten uitgeven, vaak om inkomsten te genereren. Bijvoorbeeld het recht om accijns te heffen, het recht om een molen te bouwen en beheren, het recht om pacht te innen voor het gebruik van landbouwgrond. Er zijn tientallen soorten rechten. Een daarvan is het recht om duiven te houden: het recht van duivenvlucht.

Ze kon niet ver zijn.

Ongeveer een halve minuut voorsprong had ze, schatte hij. Hooguit veertig seconden. Ze had geen schoenen aan, dat wist hij zeker.

Ze was naar de wc gegaan aan de voorkant van de loods, om de emmer te legen, en doorgaans ging er altijd iemand mee, maar hij had net de waterkoker in zijn hand en goot dampend water in de kan toen ze zei dat ze heel nodig moest. Heel, heel nodig. Ze drukte haar knieën tegen elkaar, de volle emmer in haar hand. Het stonk. Ze moest eerst de emmer legen.

Hij had gezegd: Goed dan.

Dat was stom. Dat was Hristo's tweede fout. De eerste fout had hij al gemaakt: zowel de grote roldeur als de buitendeur van normaal formaat was op slot, maar hij had zijn sleutel in de kleine deur laten zitten. Dat moest ze gezien hebben.

Ze tilde de emmer naar de wc achter het keukenblok. Achter haar, vanuit de kamer, klonk muziek. Niet knoeien, had hij nog gezegd.

Ze goot de emmer in de pot.

Hij maakte thee, wachtte tot hij de zakjes uit de kan kon vissen, met zijn rug naar de deuren.

Hij had de wc niet horen doorspoelen, en dat was een teken geweest: die stilte. Die deed hem omkijken.

De buitendeur open, de bos sleutels bungelde aan het slot.

Op de monitor die op de centrale tafel stond en gekoppeld was aan de bewakingscamera's, zag hij een schim bewegen, buiten. Hij vloekte.

En nu stond hij in de deuropening aan de voorkant van de loods het terrein af te kijken, links en rechts. Op de monitor was ze in de richting van het hekwerk geschoten. Het gaas was iets omhooggetrokken, in de hoek. Daar was ze onderdoor geglipt.

Hij dacht koortsachtig na. Een meter achter het gaas was de sloot, dus ze zal om het hekwerk heen zijn gelopen, naar de straat precies voor de loods. Dat was een omweg. Dat gaf hem meer tijd.

Hristo schoot zijn jas aan, haalde de forse sleutelbos uit het slot, trok de deur dicht en liep haastig naar het zware schuifhek, dat zoals altijd hermetisch gesloten was. Hij moest met de auto achter haar aan.

Hij drukte op de afstandsbediening van het hek die aan zijn sleutelbos zat en liep snel naar zijn auto, een oude Ford. In een paar seconden zat hij achter het stuur. Hij ademde snel. Het hek kroop tergend langzaam opzij.

Links of rechts? Rechtsaf was de drukte, daar was het grote bouw- en sloopbedrijf dat zelfs in deze tijd nog volop draaide. Zou ze daarheen gaan? Is ze zo slim om daarheen te gaan? Wil ze hulp of wil ze alleen blijven?

Hij reed de auto naar voren.

Kom op, zei hij.

Het hek was halverwege. Ze is linksaf, dacht hij. Weg van dit terrein. Mihaela was een fel ding en ze had een plan, maar ze moest snel handelen en hij wist zeker dat ze zou kiezen voor links. Voor het duister.

Toen de opening groot genoeg was drukte hij weer op de knop om het hek te sluiten. Hij hoorde het hek piepen, gaf gas en schoot de asfaltweg op.

Ze had geen schoenen aan. Het was het begin van de herfst,

en relatief koud. In het oosten werd het al donker. Het asfalt hier is korrelig. Geen sporen in de berm.

Hristo tuurde de weg af. Bij het autobedrijf stonden tientallen personenauto's op de parkeerplaats, allemaal met de neus dezelfde kant op, achter een hek van ruim twee meter hoog met rollen prikkeldraad erop, en voor dat hek lag er weer een sloot die een stuk breder en dieper was dan de sloot om de loods waar Hristo de sleutels van had.

De koplampen beschenen de weg. Geen beweging te zien. Hij kwam langs een elektriciteitshuisje waar ze zich achter kon verstoppen, maar hij wist dat ze hier niet zat. Te open.

Hij reed langs een hek met daarachter enorme zakken zand. Langs rode heftrucks. Langs ongebruikte bouwkranen.

De weg maakte een bocht. Daar lagen de weilanden al, waar in die tijd van het jaar de suikerbieten geroid werden, die al bijna helemaal donker waren. Hij wist dat ze daarvoor gekozen had. Maar hoe kwam je daar? Dan moest je om dit bedrijf heen, om al die afrasteringen.

De pindafabriek was het laatste bedrijf van dit stuk van bedrijventerrein de Schans, en daarna was er een weggetje dat de polder in ging.

De auto bromde luid. Hristo voelde zijn hart kloppen in zijn keel. Wat als hij haar niet kon vinden? Nicolai zal woedend zijn, en hij kende Nicolai. Hij zag de kille donkere ogen van Nicolai voor zich. Zijn maatregelen zouden weerzinwekkend zijn. Pijnlijk, langdurig, onuitwisbaar.

Hij moest haar vinden.

Hristo koos het smalle weggetje. De auto schudde, hij vloekte. De lampen dansten over de modderige ondergrond. Ook hier kon hij geen voetsporen onderscheiden, alleen sporen van autobanden. Voor de auto geen beweging, alleen de stille silhouetten van bomen, en het logge landbouwhek dat aan het einde van de weg op hem wachtte.

Daar zag hij iets bewegen.

Hij minderde vaart, om het beter te kunnen zien. Het was nog voor het hek, laag in de slootkant. Overal in deze vervloekte polder waren sloten. Drainage in de klei, een wirwar van afwatering en ergens aan het zicht onttrokken de gemalen die het water afvoerden.

Hij tuurde.

Was zij het? Hield ze zich nu stil?

Het voordeel van een polder en van hekwerken is: je kunt je nergens achter verschuilen.

Hij naderde. Hij zag haar, voorovergebogen, een kleine schim met donker haar, nog donkerder dan het land, zodat het afstak tegen de lucht.

Mihaela, zei hij. Als een muskusrat zat ze in de slootkant.

Het was maar een paar honderd meter lopen van de loods vandaan naar de rand van het bedrijventerrein, en ze moet de koplampen van zijn auto gezien hebben. Ze probeerde zich te verschuilen. Het was fris voor de tijd van het jaar en ze was op sokken – misschien had ze pijn aan haar voeten. Ze oogde wankel en zat met kromme rug ineengedoken om zich klein te maken.

Hristo zette de auto stil. De lampen doofden. Hij stapte uit. Hij wist dat ze nergens heen kon. Hij wist dat ze bang was.

Hij liep naar de rand van de weg. Mihaela zat bibberend in de koude berm.

Hij zei: Mooi hoor.

Hij naderde. Ze stak een hand op om zichzelf te beschermen. De hand was voor hem als een rode lap voor een stier. In drie passen was hij bij haar.

Ga staan, zei hij. Moeizaam kwam ze overeind.

Op het moment dat ze bijna rechtop stond stompte hij haar in haar maag. Mihaela klapte dubbel en viel in het gras, dat koud en nat was. Ze maakte bijna geen geluid, iets wat hij niet ver-

wacht had. In deze uithoek van het bedrijventerrein kwam aan het begin van de avond al geen mens meer, niemand zou haar kunnen horen, maar je wist het nooit. Natuurlijk was het beter haar in de loods een lesje te leren, maar hij wist dat je direct moet optreden. Ze zal het moeten voelen, maar haar gezicht moest hij ontzien. Daar hamerde Nicolai altijd op.

Hij trok haar overeind. Haar gezicht zag er heel anders uit dan die middag, toen ze onschuldig en kalm oogde. Haar lange donkere haar zat verward, haar ogen waren triestig en donker, haar kracht was verdwenen. Van een kleine, pittige vrouw was ze veranderd in een zielig lammetje.

Kom, zei Hristo. Hij hield haar bovenarm vast en duwde haar in de richting van de auto. Ze verzette zich niet, wel hing ze zwaar aan zijn arm.

Toen ze bij de auto kwamen trok hij het achterportier open en duwde haar op de achterbank. Hij wist dat het portier aan de andere kant op het kinderslot zat.

Ze zat in de auto, ze kon teruggebracht worden. Hristo ademde iets rustiger. Hij ging achter het stuur zitten, draaide zijn rechterschouder naar de rugleuning en keek naar haar.

Moest hij nu niet iets zeggen? Moest hij haar verder onder handen nemen, in de auto?

Hij keek naar de dunne pyjamabroek en de zwarte trui met de opdruk van een sportmerk. Een trui die van Leo was geweest, zijn compagnon in de loods. Ze had kleine, stevige borsten, moedervlekjes in haar hals, slanke benen. Nog steeds die donkere hondenogen. Er lag verslagenheid in haar blik.

Hij zei: We gaan weer naar huis.

Mihaela staarde naar haar knieën.

Hij startte de auto, keerde en reed naar de asfaltweg bij de pindafabriek. Er was geen verkeer, en voetgangers kwamen hier zelden. Hij reed snel terug naar de loods. Bij het bedrijf met bouwmaterialen zag hij net een auto het terrein af rijden, een

heel stuk voor hem. Niks ongewoons. Hij minderde vaart.

Rustig blijven, haar terugbrengen. Niemand zal het merken, Nicolai zal niks merken. De gedachte dat Nicolai toch iets zou merken deed hem rillen. Hij moest ervoor zorgen dat deze slet niet nog een keer zoiets in haar hoofd haalde, en dat zou hij haar vertellen en laten voelen, daar was hij zeker van. En zij ook.

In de spiegel kon hij een deel van haar gezicht zien. Knap en een beetje wild. Dat eerste was een voordeel, het bepaalde mede haar marktwaarde. Dat wilde gaf soms problemen. Vervelende problemen.

Hij kwam bij de loods met het schuifhek. Hij drukte op de knop van de afstandsbediening. Het hek schoof traag opzij. Hij reed het terrein op en liet het hek zodra het kon weer achter hem dichtgaan.

Toen drukte hij op de andere afstandsbediening, de witte.

Er klonk geratel bij de loods.

Hij vloekte. De deur zat vanbinnen op de schuif. Godver.

Hij wilde met zijn auto de loods binnenrijden, wat gebruikelijk was en wat Dimitar met de bus ook altijd deed, maar de grote roldeur zat op slot.

Godvergodver.

Hij reed een stukje naar achteren en toen het terrein over tot hij de hoek om kon gaan waar hij de wagen dicht tegen de donkere loods zette, met het portier bijna tegen de wand, die van stevig kunststof was en eruitzag als blik. Alleen de onderste meter van het gebouw was gemetseld.

Op dit deel van het terrein, bij het stuk waar ze het gaas had opgetrokken, stond alleen een boot op een aanhanger. Het was de boot van Nicolai, die van dat soort speeltjes hield maar er nooit aan toe was gekomen hem ergens te water te laten.

Hristo stapte uit, haastte zich om de auto heen, ontgrendelde de sloten en trok het portier open.

Gauw, zei hij.

Mihaela schoof over de achterbank naar het geopende portier, zette een sok op de bestrating en kwam de auto uit. Hij hield haar bij haar bovenarm vast. Langs de wand. Kom, zei hij, en precies op dat moment gingen er tegenover de weg, op het terrein bij het sloopbedrijf, twee koplampen aan. De complete loods baadde in het licht. Weer vloekte Hristo.

Hij haastte zich, duwde de vrouw voor zich uit naar de hoek, en net voordat hij daar was keek hij een moment naar de bron van het licht. De kleur kon hij niet zien, hij kon het merk en type herkennen aan de vorm van de lampen en de voorkant van de auto: een Golf GTI.

Hij trok Mihaela langs de loods uit het licht, opende snel de smalle deur met het oranje kozijn en duwde haar naar binnen.

Tot het moment waarop hij haar in de beslotenheid van de loods werkelijk tot de orde kon roepen, dacht hij maar aan één ding: wie zat er in die auto? En heeft degene ons gezien?

2

Georgie had haar auto aan de rand van het parkeerterrein nog maar net gestart toen ze de man en de vrouw aan de overkant van de weg achter het groene gaas van het hekwerk langs het donkere gebouw zag schuifelen, en ze wist meteen dat er iets niet klopte.

Het was die plek, samen met die twee: een man en een vrouw. Iedereen bij Vandernat wist dat de loods verhuurd werd aan een onbekende ergens uit de stad en dat er niet in bouwmaterialen, pinda's of loonwerkersmachines gehandeld werd. Heel af en toe reed er een busje het terrein op, door het schuifhek. Het busje had donkere ramen van spiegglas en reed altijd direct onder de roldeur door naar binnen, waarna het luik zich weer sloot.

Georgie had lang doorgewerkt. Ze was als enige nog op kantoor. Het overzicht van de afgelopen maanden moest af, en ze wilde het per se deze donderdag afronden, want morgen was het de vijftiende. Dat was gelukt, al was het nu al donker.

En nu zag ze, terwijl ze juist haar tas op de rijdersstoel zette en de auto zacht trilde door de stationair draaiende motor, een grote en nogal oude Ford naast de loods staan, waar een man uitgestapt was die nu een vrouw met donker haar voor zich uit duwde. Ze zag meteen: dit gaat tegen haar zin.

Georgie hield haar hoofd laag, automatisch. Ze tuurde voorzichtig over het stuur, door het grove hek van het sloopbedrijf waar ze al meer dan tien jaar werkte, door de afrastering van

BV de Onzichtbaren, zoals Daan en haar andere collega's het bedrijf in de loods noemden.

Het nummerbord van de auto was wit. In het blauwe vierkantje herkende ze de letters: BG. De man had een gedrongen postuur, brede schouders, en hij had een vierkant hoofd met kort donker haar. Hij droeg een trainingsbroek en een leren jas met dikke mouwen. Een grauwe donkere huid, vergeleken met de bleke koppies die ze gewend was te zien bij haar op het werk.

Het was een scène als uit een film. Een dwingende man met een kleine vrouw met opvallend dunne beentjes die, en dat kon Georgie vanaf die afstand feilloos zien, geen schoenen aan had. Ze zag het aan haar passen, die snel en toch voorzichtig waren, alsof ze wist dat ze zich pijn kon doen zonder de bescherming van schoenen.

Net voor ze bij de hoek van de loods waren, liet Georgie de hengsels van haar tas los en tikte ze per ongeluk tegen de hendel van de koplampen. Flits! Het licht van haar auto priemde als een bliksemschicht door de vergevorderde avond. Opeens was het weer dag, opeens was alles zichtbaar: die vreemde boot die hier al maanden op een aanhanger stond, de oude Ford, de man die het figuur van een worstelaar had en de vrouw met haar pikzwarte krullerige haren, op sokken.

De man was de enige die naar de bron van het licht keek, naar haar. Georgie duwde de hendel weer op zijn plek, de lampen doofden, en de twee verdwenen om de hoek van de loods, maar ze wist dat hij in haar richting had gekeken, in het felle licht van de koplampen.

Hij kon haar niet zien, dacht ze. Een hert dat op een weggetje stilstaat en in twee koplampen kijkt blijft stil staan, maar ziet niks anders dan dat licht. Die man was verblind. Maar toch...

Ze wilde weg.

Georgie schakelde, reed de auto een stukje achteruit en daarna door het altijd openstaande hek het parkeerterrein af. Rond deze